

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA
BALVU NOVADA DOME

Reģ.Nr 90009115622., Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501,
tālrunis +371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv

Balvos

PIELIKUMS

Balvu novada domes
2024.gada 22.februāra
lēmumam (prot. Nr.2, 4.§)

PRECIZĒTI

ar Balvu novada domes
2024.gada 28.marta
lēmumu (sēdes prot. Nr.4, 4.§)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

par Balvu novada domes 2024.gada 22.februāra saistošo noteikumu Nr.3/2024 "Par teritoriju kopšanu, ēku un būvju uzturēšanu Balvu novadā" projektu

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>1.1. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis ir ar ārējo normatīvo aktu noteikt tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu Balvu novada administratīvās teritorijas sakopšanu un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas prasības.</p> <p>1.2. Nekustamo īpašumu īpašnieki ne vienmēr sakopj sava īpašuma teritoriju. Pilsētās un ciemos daudziem privātajiem īpašumiem piekļaujas arī pašvaldībai piederošas publiskas teritorijas. Pašvaldībai nav nepieciešamo resursu visus tos uzturēt kārtībā un kopt pilnā apjomā. Daudzi īpašnieki labprātīgi sakopj arī piegulošas teritorijas, tādējādi rūpējoties par sev tuvumā esošo kārtību un patīkamo vidi. Tajā pat laikā citiem īpašniekiem attieksme pret vides uzturēšanu kārtībā ir pavirša. Rezultātā īpašumiem piegulošās publiskās teritorijas un arī pašu īpašumu teritorijas ir nesakoptas (netiek savlaicīgi nopļauta zāle, notīrīts sniegs). Balvu novada pašvaldībā ir saņemtas sūdzības no fiziskām personām, ka no kaimiņos esoša nekustamā īpašuma, kurā ilgstoši nav pļauta zāle un kopta teritorija, pārvietojas rāpuļi (zalkši, odzes). Tas apdraud citu personu (īpaši bērnu) drošību, veselību un labsajūtu. Arī ērcu izplatība nekoptajās teritorijās nav retums. Ziemas periodā ir svarīgi, lai ietves būtu savlaicīgi atbrīvotas no sniega un tās neslīdētu. Ievērojama daļa personu, kas pārvietojas pa ietvēm ir gados vecāki cilvēki, kuriem</p>

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

pārvietošanās pa nekoptu ietvi sagādā ievērojamas grūtības. Apkārtesošo ainavu bojā arī vidi degradējošas būves, kas izjauc kultūrvēsturiskās vides tēlu pilsētās un ciemos novada teritorijā.

1.3. No 2023. gada 1. janvāra spēkā stājās Pašvaldību likums. Saistošie noteikumi izstrādāti atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 45. panta pirmās daļas 3. un 4. punktu dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus un paredzēt administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, nosakot administratīvos pārkāpumus un par tiem piemērojamos administratīvos sodus, ja likumos nav noteikts citādi, jautājumos par teritoriju un būvju uzturēšanu, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu, par īpašumam piegulošu, publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju (gājēju ietves un zālāji līdz brauktuves malai, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas) kopšanu.

Nepieciešamību izdot šādus saistošos nosaka tas, ka iepriekšējie saistošie noteikumi par teritoriju uzkopšanu ir izdoti uz likuma "Par pašvaldībām" pamata, bet tas ir zaudējis spēku. Tas nozīmē, ka ņemot vērā Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 6. punktu, ar 2024.gada 1.jūliju iepriekšējie saistošie noteikumi šai jomā zaudē spēku un nekāda pašvaldības regulējuma vairs nebūs šajos jautājumos. Vienlaicīgi noteikumi tiek pārskatīti un pilnveidoti, ņemot vērā likumdošanā paredzēto deleģējumu attiecībā uz pašvaldību tiesībām izdot saistošos noteikumus un pašvaldībā esošajām problēmām šajā jomā.

1.4. Par saistošo noteikumu atsevišķu punktu neievērošanu ir paredzēta administratīvā atbildība – brīdinājums vai naudas sods, ievērojot Administratīvās atbildības likumā noteiktos minimālos un maksimālos soda apmērus. Piemērojamā soda apmērs tiks diferencēts atkarībā no pārkāpuma un nodarītā kaitējuma smaguma, ko izvērtēs pašvaldības pašvaldības policijas darbinieks vai Administratīvā komisija (atkarībā no pārkāptā noteikumu punkta). Nosakot administratīvā soda veidu un mēru, tiks ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pie atbildības saucamās personas mantiskais stāvoklis, pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļi. Prasību ēku fasāžu un citu ārējo konstrukciju uzturēšanai pārkāpumus līdz administratīvā pārkāpuma izskatīšanai veic Būvvaldes amatpersonas un Balvu novada pašvaldības policijas amatpersonas, bet administratīvā pārkāpuma lietu izskata Balvu novada Administratīvā komisija. Administratīvā naudas soda piemērošana tiks veikta tikai situācijās, kad aizrādījumi nebūs devuši gaidīto rezultātu.

Administratīvais sods paredzēts ar mērķi – atturēt īpašniekus no pārkāpumu izdarīšanas, aizstāvēt pārējo iedzīvotāju tiesības dzīvot saktā, tīrā un drošā vidē. Par saistošo noteikumu punktu neievērošanu, kas attiecināmi uz personu bezdarbību sava īpašuma un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas sakopšanā, paredzēta administratīvā atbildība – brīdinājums vai

	<p>naudas sods. Brīdinājumu piemēros gadījumos, kad konstatē, ka soda mērķi iespējams sasniegt ar pie administratīvās atbildības saucamās personas mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā naudas soda piemērošana. Naudas sodam ir jāmotivē personu atturēties no atkārtota pārkāpuma izdarīšanas un jāattur citas personas no pārkāpuma izdarīšanas. Vienlaikus naudas sodam ir jābūt efektīvam un samērīgam ar ieguvumu (labumu), kādu pie administratīvās atbildības saucamā persona guva vai varēja gūt, pārkāpjot saistošajos noteikumos iekļautās prasības.</p> <p>Pašvaldība ir paredzējusi arī savu līdzdalību privātajiem īpašumiem blakus esošo teritoriju kopšanā, kas mazina personām radīto apgrūtinājumu. Noteikumos paredzēta pašvaldības līdzdalība īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā, tām personām, kuru nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas josla ir platāka par 3 metriem. Arī savākto lapu un zaru izvešana ir pašvaldības atbildība. Vairākās vietās pilsētās un ciematos, kur ir ietves, pašvaldība daļu no tām pati ziemas periodā attīra no sniegā (vietās, kur aktīvāka gājēju kustība arī nokaisa ar pretslīdes materiālu).</p> <p>1.5. Alternatīva, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, kuras rezultātā būtu sakopti īpašumi un tiem pieguloša teritorija visā Balvu novadā ir kopt pilnībā visus publiskos īpašumus pašvaldībai. Taču vienlaicīgi tik un tā būs nesakopti daudzi privātie īpašumi. Šādu resursu šobrīd pašvaldības rīcībā nav. Protams, nav garantijas, ka arī darbojoties noteikumiem viss būs sakopts, taču situācija būs labāka.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu – noteikumu izpilde notiks pašvaldības kārtējā budžeta ietvaros. Ieņēmumu daļa nav precīzi aprēķināma, jo atkarīga no iekasētajiem sodiem. Izdevumu daļa atkarīga no īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijām sagrābto un kaudzēs salikto lapu apjoma, ko jāizved no pilsētām, kā arī no ietvju attīrīšanas no sniega izmaksām. Saistošo noteikumu īstenošana neparedz ietekmi uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā.</p> <p>2.2. Saistošo noteikumu īstenošana neietekmēs Pašvaldībai pieejamos resursus, jo nav nepieciešama jaunu institūciju vai darba vietu izveide vai esošo institūciju kompetences paplašināšana, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>3.1. Sociālā ietekme – saistošo noteikumu īstenošana paredz ietekmi uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu kā arī sabiedrību kopumā, jo pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošana, sanitārās tīrības uzturēšana, labiekārtota, droša un sakopta vide veicinās iedzīvotāju labsajūtu.</p> <p>3.2. Ietekme uz vidi – Saistošo noteikumu pieņemšana labvēlīgi ietekmēs apkārtējo vidi – ļaus izmantot noteikumus stingrākai prasību kontrolei par īpašumam piegulošo teritoriju sakopšanu,</p>

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

	<p>ēku uzturēšanu tādā kārtībā, lai tās neapdraudētu apkārtējos un nebojātu ainavu.</p> <p>3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – nodrošinās sanitāro tīrību, kas mazinās infekciju izplatības risku (tai skaitā ērcu un indīgu rāpuļu izplatību) apdzīvotās vietās.</p> <p>3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā – Noteikumu īstenošanā varēs tikt piesaistīti saimnieciskās darbības veicēji, kas sniedz teritoriju sakopšanas, trimmerēšanas pakalpojumus, ēku fasāžu un konstrukciju elementu remontdarbus. Tiks papildus veicināta dažādas teritorijas sakopšanas tehnikas tirdzniecība un remontēšana.</p> <p>3.5. Ietekme uz konkurenci – lai īstenotu noteikumos noteiktās prasības, nekustamo īpašumu īpašnieki varēs piesaistīt saimnieciskās darbības veicējus, kas sniedz teritoriju sakopšanas, pļaušanas pakalpojumus, ēku fasāžu un konstrukciju elementu remontdarbus. Ņemot vērā, ka īpašumu teritorijas nav lielas, būs iespēja cilvēkiem piesaistīt individuālā darba veicēju pakalpojumus. Tas veicinās konkurenci.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>4.1. Administratīvā pārkāpuma procesu par noteikumu prasību pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai atkarībā no izskatāmā noteikumu pārkāpuma veic Balvu novada pašvaldības policija un Balvu novada Būvvalde. Šīs arī ir institūcijas, kurās iedzīvotāji var vērsties saistošo noteikumu piemērošanas jautājumos. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata Balvu novada pašvaldības Administratīvā komisija un noteikumos paredzētajos gadījumos pašvaldības policija.</p> <p>4.2. Nav paredzētas papildus administratīvo procedūru izmaksas.</p>
<p>5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem</p>	<p>5.1. Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā Balvu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā tiek uzturēta sanitārā tīrība un veikti teritorijas sakopšanas darbi nekustamajiem īpašumiem piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijās, kā arī nosaka prasības, kā tiek uzturētas būves un tām piegulošās teritorijas. Pašvaldības būvvalde, atbildīgie tehniskie speciālisti un pašvaldības policijas inspektori tiks iesaistīti publiskām teritorijām piegulošo īpašumu apsekošanās, situācijas novērtēšanā un nepieciešamo pasākumu īstenošanā, lai panāktu noteikumos izvirzīto mērķu sasniegšanu.</p> <p>5.2. Saistošo noteikumu īstenošana neietekmēs Pašvaldībai pieejamos cilvēkresursus, jo nav nepieciešama jaunu institūciju vai darba vietu izveide.</p>
<p>6. Informācija par izpildes nodrošināšanu</p>	<p>6.1. Izpildi nodrošina Balvu novada Pašvaldības policijas un Būvvaldes kontrole. Minētās institūcijas sekos, kā šie noteikumi tiek ievēroti un pārkāpumu gadījumā tiks piemēroti administratīvie sodi.</p>

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

	6.2. Papildus resursi minēto institūciju darbībai nav nepieciešami.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	<p>7.1. Noteikumi ir piemēroti tajā paredzētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai un tās rīcība ir atbilstoša.</p> <p>7.2. Izdodot saistošos noteikumus, tiks izpildīts Pašvaldības likuma Pārejas noteikumu 6. punktā noteiktais pienākums.</p>
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>8.1. Konsultācijas ar sabiedrības pārstāvjiem saistošo noteikumu izstrādes procesā nav notikušas. Konsultācijas ir notikušas ar Balvu novada Pašvaldības policiju un Būvvaldi.</p> <p>8.2. Atbilstoši Pašvaldību likuma 46.panta trešajā daļā noteiktajam, saistošo noteikumu projekts tika publicēts Balvu novada pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē divas nedēļas (no 2024.gada 7.februāra līdz 2024.gada 21.februārim). Iedzīvotāju priekšlikumi netika saņemti.</p>

Domes priekšsēdētājs

S.Maksimovs